

kleiner te zijn: hij had ongeveer de grootte van een eend, de ijsduiker die van een kleine gans. Verder bleek in het winterkleed van de parelduiker de witte onderzijde boven de „waterlijn” niet geheel ononderbroken te zijn. Bij de vleugelbocht raakte de donkere bovenpartij het water. Dit wordt in Collins Pocketguide duidelijk aangegeven, in tegenstelling met de afbeeldingen in de Vogelgids.

Als de vogel niet fourageerde dreef hij hoog op het water, en was de lichte onderzijde als een witte band boven het water goed waarneembaar. Tijdens het duiken naar voedsel lag hij veel dieper en was bij de staart alleen een witte vlek te zien. Het gebeurde nog al eens dat de duiker lastig werd gevallen door een kokmeeuw. Zo'n aanval pareerde hij met zijn snavel, om vervolgens horizontaal weg te zinken in het water. Even voor hij geheel onder water verdween zette het dier zich af met de ver achter aan het lichaam geplaatste poten. Een lichte beroering van het water verried de plek waar het dier was ondergedoken.

Br. Arnoud deelde mede, dat hij midden in de winter een bruine kikvors waargenomen had in het kleine beekje dat in de Putberg bij Heerlen ontspringt. Hij meent dat de kikkers in dit beekje er geen winterslaap op na houden, omdat het water dat uit de heuvel ontspringt 's winters betrekkelijk warm is, vermoedelijk ongeveer 8°C.

Daarna vermeldde Dr. Dijkstra het volgende: het had flink geregend, daarna volgde er een periode van sneeuw en toen het sneeuwdek weggedooid was, merkte hij in het gazon een eigenaardig heuveltje op. Het had een doorsnede van 15 cm en een hoogte van ongeveer 5 cm. Het bleek uit honderden wormen te bestaan, alle van dezelfde lengte, deze bedroeg zo'n zes cm. In de literatuur vond hij, dat regenwormen, of alleen of in grote kluwens overwinteren. Zoals bekend is komen wormen na heftige regenval naar de oppervlakte, niet zozeer om de verdrinkingsdood, maar eerder om de verstikkingsdood door zuurstofgebrek te ontlopen. Dit zal hier ook gebeurd zijn, echter het is wel eigenaardig dat ze alle bij hun vlucht bijelkaar gebleven zijn.

Tenslotte deelde hij mede, dat in verband met de steeds groter wordende belangstelling voor

de vergaderingen te Heerlen, de ruimte op het Geol. Bureau te klein geworden is om alle bezoekers van een behoorlijke plaats te kunnen voorzien. Voorlopig zullen wij nu vergaderen in het Grotius College. Belangstellenden worden echter aangeraden steeds de aankondigingen van de vergaderingen in het Maandblad te raadplegen. Ook wat de datum en het uur van de bijeenkomst betreft.

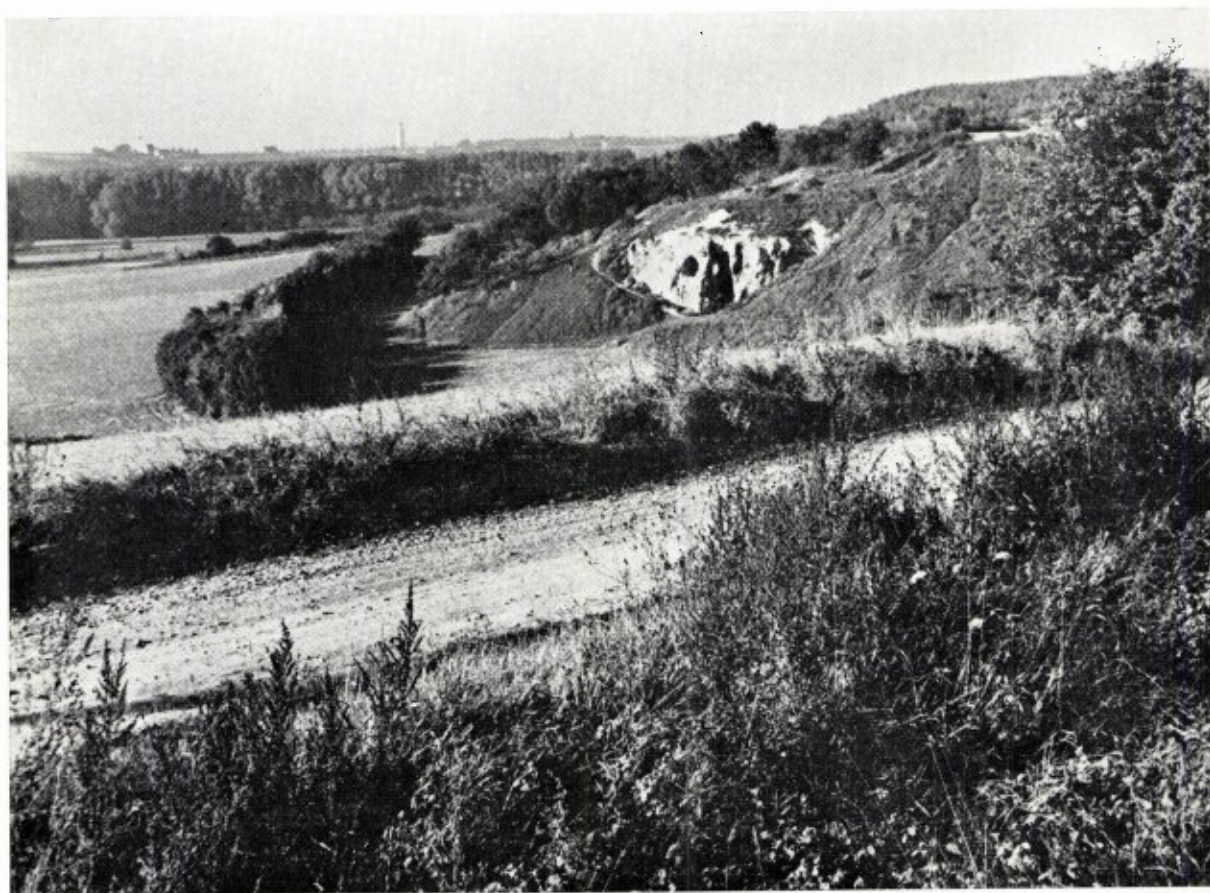
DE SINT PIETERSBERG OP DE TELEVISIE

De Nederlandse Televisie Stichting bracht op 2 maart j.l. in de serie: „Van Gewest tot Gewest” een uitzending, gewijd aan de problemen rond het voortbestaan van de Sint Pietersberg. De samensteller van het programma heeft ernaar gestreefd zowel het standpunt van de industrie als dat van de natuur- cultuur- en landschapbescherming recht te doen weder- varen.

De directeur van de E.N.C.I., Ir. J. M. J. Gadiot, kreeg het eerste en laatste woord. Als verdediger van het landschap trad op Dr. Ir. H. W. Diemont. Over de flora en fauna sprak Dr. P. J. van Nieuwenhoven. Drs. A. Witlox zette de problemen uiteen rond de gangenstelsels in de berg.

Ir. Gadiot bepleitte de noodzaak van de gevraagde nieuwe concessie door erop te wijzen dat de vraag naar cement blijft stijgen; dat de E.N.C.I. daarom een nieuwe, achtste, oven in gebruik moet nemen om de cementmarkt niet te verliezen; dat het bedrijf echter zeker ervan moet zijn dat voor deze nieuwe oven de nodige grondstoffen ter beschikking zullen staan alvorens aan de bouw ervan begonnen kan worden.

De concessie van 1949 is aanvankelijk bedoeld geweest om de E.N.C.I. materiaal te verschaffen voor een cementproductie voor zestig jaar. Door de geleidelijke vergroting van de hoeveelheid cement die jaarlijks geproduceerd wordt is van deze enorme voorraad nu nog maar voor twintig jaar over. Uit cijfers die in de gemeenteraad van Maastricht openbaar zijn gemaakt, blijkt, dat de uitbreiding van de concessie, zoals die nu door de E.N.C.I. is gevraagd, hier voor ten hoogste vijf jaar aan kan toevoegen. Voor het vijf jaar langer produceren

Het Popelmondedal met Duivelsgrot met op de achtergrond het Jekerdal.

Foto: J. Th. ter Horst.

van cement met ter plaatse te winnen en dus goedkope mergel zou het beslist onvervangbare gedeelte van het gangenstelsel Zonneberg moeten worden opgeofferd, alsmede het tot nu toe streng gehandhaafde principe van een gave dalwand aan de zijde van het Jekerdal moeten worden prijs gegeven.

Volgens Ir. Gadiot is de economie zijn sterkste troef! Toch lijkt het ons dat het bedrijf nog wel enkele honneurkaarten achter de hand zal hebben gehouden. Niemand van ons mag dan ook eisen, dat de directeur voor de televisie open kaart zal spelen. Wel mogen wij verwachten dat het College van Gedeputeerde Staten

dat uiteindelijk de beslissing zal moeten nemen, de E.N.C.I. volledig in de kaart zal kunnen kijken, zodat op redelijker gronden geoordeeld zal kunnen worden. Of is grotere economische winst ons hoogste goed?

In de recreatiemogelijkheden die de berg in zijn huidige vorm biedt, zag men weinig heil, zodat de uitvoering van het plan van Ir. Vallen als een winstpunt werd voorgesteld. Maar dat het E.N.C.I.-bos dat destijds op de berg werd aangelegd ten behoeve van de recreatie, niet dan over welhaast onbegaanbare kiezelwegen is te bereiken, daarover werd niet gesproken. En ook niet over de modder en de bergen paardemest,

die de bezoekers van de vermaarde grotten in de berg moeten trotseren, om binnen te komen, gesteld dat zij de weg vinden. Enig comfort in de vorm van een restauratie- of toiletgebouwtje ontbreekt. Desondanks wordt er in het E.N.C.I.-bos op zonnige vrije dagen druk gewandeld, terwijl de V.V.V. per jaar meer dan 30.000 betalende bezoekers door haar gidsen in de berg laat rondleiden. Hoeveel zouden dit er zijn geweest wanneer het bezoek wat meer aantrekkelijk was gemaakt?

Aan het slot van de uitzending gaf Ir. Gadiot eindelijk ook antwoord op de dringende vraag, die nog eens nadrukkelijk werd gesteld door Drs. Witlox, waarom de E.N.C.I. de resten van de berg niet sparen wil door reeds nu naar andere winplaatsen voor mergel uit te zien. Zoals bekend berekenden de Limburgse architecten reeds hoeveel een pijpleiding zou kosten van het plateau van Margraten tot aan het huidige fabrieksterrein. De directeur gaf toe dat dit plan te verwezenlijken is, maar dat er voor de ontwikkeling ervan tijd nodig is. En die is er niet, volgens zijn zeggen!

En dat is, naar ons idee, het meest irrealistische van zijn betoog: Hij vertelde immers eerst dat er momenteel nog voor twintig jaar mergel voorradig is! Wij vragen ons dan ook af, of er, zelfs als er een achtste oven zal worden gebouwd, en die komt er natuurlijk, niet voldoende tijd is om een plan tot ontwikkeling te brengen dat reeds oud is, het plan van de centrale mergelwinning op het plateau van Margraten.

Over het eventueel verloren gaan van werkgelegenheid in Maastricht is helemaal niet gesproken. Kennelijk is deze zwakke argumentatie van Drs. v. d. Meer, waarover wij reeds geschreven hebben, helemaal niet uit de koker van de industrie gevloeid.

Graag willen wij nog met erkentelijkheid opmerken, dat de bespreking van de diverse problemen door de elkaar tegenstrevende partijen in een sfeer van onderling begrip heeft plaats gevonden. Men kan gelukkig nog door de omstandigheden gedwongen worden tot strijd zonder het respect voor de tegenpartij te verliezen!

DE ST.-PIETERSBERG IN DE KRANT

Op 22 maart, dus enkele weken nadat de St.-Pietersberg op de T.V. was te zien geweest, — men zie het voorstaande artikel — verscheen in De Nieuwe Limburger het volgende bericht:

G.S.-beslissing omtrent concessie

HISTORISCHE, BOTANISCHE EN ENCI-BELANGEN VEILIG

Maastricht. — Na een uitgebreide studie van de aanvraag van de ENCI om uitbreiding van de afgraafconcessie voor de St.-Pietersberg ten behoeve van de cementfabricage zijn Ged. Staten in Limburg tot een beslissing gekomen. Volgens het op last van G.S. opgestelde rapport is een oplossing mogelijk, waarbij zowel de historische belangen van het Zonneberg-gangenstelsel en die van het botanisch belangrijke Popelmondedal als die van de werkgelegenheid van de ENCI in bevredigende mate tot hun recht komen. Dit rapport zal worden voorgelegd aan de betrokken autoriteiten en aan de ENCI.

Op dit bericht kunnen wij nu nog geen commentaar leveren. Wanneer inderdaad de door ons verdedigde belangen in bevredigende mate tot hun recht zullen komen, kunnen wij Gedeputeerde Staten in Limburg alleen maar dankbaar zijn voor hun beslissing. Wij zijn zeer nieuwsgierig naar de details, die ons nog niet bekend zijn, en die wij t.z.t. in dit maandblad zullen publiceren.